

De verkiezingen die nergens over gaan

Inleiding verkiezingsthema's

Achtergrond - 20 augustus 2013

De dubbele nationaliteit wordt een verkiezingsthema, wisten Duitse media dit voorjaar zeker. Net als het minimumloon, de economische crisis, Europa, het huurbeleid, de gezinspolitiek en de armoede. Maar tot dusver blijft het stil.

Het is een maand voor de verkiezingen, kanselier Merkel is terug van vakantie, de SPD voert al sinds eind juli campagne - maar een echte verkiezingsstrijd barst maar niet los. Dat ligt voor een deel aan kanselier Merkel, die de angel uit een aantal potentiële verkiezingsthema's heeft gehaald. Zo belooft ze in het CDU-verkiezingsprogramma een minimumloon voor branches waar geen cao-afspraken gelden. Dat is niet het algemeen wettelijk minimumloon dat de oppositiepartijen voor ogen hebben, maar maakt wel een einde aan het debat. Het idee van een rem op de huurprijzen heeft de kanselier zelfs letterlijk van de SPD overgenomen, gaf ze eerder deze zomer toe.

De regering-Merkel bepaalt ook de toon in het debat over duurzame energie - traditioneel hét thema van Die Grünen - sinds ze na de kernramp in Fukushima in 2011 besloot de Duitse kerncentrales te sluiten. Over de dubbele nationaliteit - SPD en FDP zijn voor, CDU is mordicus tegen - is al maanden niets meer vernomen.

Vertrouwen in 'Mutti'

Merkel heeft daarnaast het tij mee. Duitsland is uit de recessie, meldde het Europese bureau voor statistiek Eurostat in augustus. In het tweede kwartaal van 2013 groeide de Duitse economie met 0,7 procent. Het merendeel van de kiezers heeft vertrouwen in *Mutti* - 58 procent ziet haar graag als kanselier, tegenover slechts 27 procent die Steinbrück verkiest.

Dat de verkiezingsstrijd niet van de grond komt ligt daarom ook aan de grootste oppositiepartij SPD en in het bijzonder aan haar lijsttrekker Peer Steinbrück. Het lukt hem maar niet om met politieke thema's te scoren of Merkels beleid succesvol te bekritisieren. Het gaat altijd weer over Steinbrück zelf, schrijft Die Zeit half augustus. "Als hij al ergens mee weet door te dringen, zijn het zijn fouten." De SPD-Kanzlerkandidat heeft zichzelf klem gezet, schrijft Die Zeit, al klinkt dat in het Duitse veel poëtischer: "Peer Steinbrück sitzt fest im Gefängnis

seiner selbst”.

Interne ruzie

Tot overmaat van ramp is binnen de SPD intern ruzie uitgebroken, die ook invloed heeft op de betrekkingen met beoogde coalitiepartner Die Grünen. In het verkiezingsprogramma pleit de SPD voor belastingverhoging, maar Steinbrück en partijvoorzitter Gabriel spreken sinds half augustus ineens over mogelijke belastingverlagingen na de verkiezingen. Dat neemt Bündnis 90/Die Grünen de sociaaldemocraten kwalijk. Financieel beleid is juist een punt waarop beide partijen zich onderscheiden van Merkels CDU. Het is nu ieder voor zich in de oppositie, concludeert Der Spiegel.

Hoe dan ook zijn de oppositiepartijen aan zet. Voor Merkel is de situatie zoals die nu is prima: zo lang er niets onverwachts gebeurt, hoeft ze niets te doen en is het voor haar alleen afwachten of ze na 22 september met haar voorkeurspartner FDP verder kan regeren of dat ze met de SPD wordt opgezadeld.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/3128/de-verkiezingen-die-nergens-over-gaan>